

La impunitat dels assassins

H Vicent BERENGUER
an donat solta als assassins (Ed. Tres i Quatre, 1985) és una història d'històries irreverents del Manuel Joan i Arinyó (Cullera, 1956), poeta i prosista prolífic que des de 1980 ens ha donat a conèixer una personal re/creació de la transgressió i la violència social, no exemptes d'un lirisme insòlit sobre una certa base social, alhora cínica i arriscada.

En aquest volum hi ha la intenció d'aprofitar les característiques de certa literatura pornogràfica, però barrejades amb formes cultes i marginals, i maleïdes. Un discurs conscientment masculista i militant hi

predomina, a fi d'irritar el lector més sereníssim o pervers, en un text construït sobre dos pols, l'oníric i el real, que bé es superposen o bé s'alternen, per tal de destacar un espai i un temps angoixós i cruel, on les adversitats més inimaginables són viscudes per uns personatges abocats al més negre destí, controlat per un narrador omniscient, prolífic en detalls i suggerències. Narrador al qual, en ocasions, s'uneix, amb complicitat, un dels personatges en primera persona, fet que crea un clima torbador i eficaç, per ser delatador de possibles actituds personals atribuïbles a l'autor; sens dubte, un aspecte buscat conscientment, que Arinyó

aprofita per a fer tèrbol un límit entre realitat i ficció.

Arinyó té una prosa treballada, encara que, de vegades, molt adornada, on es conjuguen eficaçment i ajustats diversos registres lingüístics, que donen amenitat i molta expressivitat a la lectura, fet produït per la seua gran dedicació, qualitat que desit-

gem que ens duga noves obres, on cal esperar que no embolique tant la troca d'una temàtica molt rebregada, que ara aconseguix de resoldre, en la majoria d'ocasions, molt notablement. Aquest llibre d'assassins pretén de liquar o posar a prova, en un gènere proscrit, el grau d'excepcionalisme i humor en els lectors de literatura catalana.

El Congrés

Diumenge passat, em va tocar d'assistir, sense massa ganes (Lerma i Fuster en tenien encara menys, i no hi vingueren) a una cosa que duia el nom de Congrés Internacional i de la Llengua Catalana. Un servidor, de congressos internacionals, n'ha vists uns quants. De la llengua catalana, mai no n'havia vist cap (del primer i últim ja fa vuitanta anys). I em fa l'efecte que la combinació no ha resultat. Vull dir que aquella cosa o reunió de gent a Poblet certament era *de o sobre* o a propòsit de la llengua catalana, però, Congrés, ho semblava ben poc, i Internacional, encara menys. Deu ser

que som un país atípic, i que els nostres congressos també han de ser-ho.

Deu ser això, o no sé què deu ser, però allò no era un congrés com els congressos que corren pel món. Allò era una missa de diumenge, un aplec de sardanistes, una trobada de bona gent, patriotes, amics i coneguts. Seguida d'un dinar de germanor amb música d'orgue i discursets que ningú no escoltava. Allò era una imensa tertúlia després de les saluta-

El punt de Mira

cions oficials de circumstàncies. Allò era una manera de passar el dia.

I que em perdonen els organitzadors, els animadors i els pares de la criatura. Ells deuen saber per a què volen fer servir aquest invent. Em tem que no ha de servir, i dubte que arribe a servir si no canvia d'aire, per a res que signifiqui normalitzar. No sé què es pot normalitzar amb invencions tan poc normals. ¿O és que aquest país i aquesta llengua són tan diferents, tan cosa de patriotes, de bona voluntat, d'aplecs i de festes de diumenge, que ja no poden ser una altra cosa? Que ja no es pot, per exemple, fer un congrés que tinga l'aire de ser un congrés.

Joan F. Mira